

تنش زدایی محدود چین و هند

پس از آنکه یک شهروند هندی در فرودگاه شانگهای به دلیل ذکر ایالت «آرناچال پرادش» به عنوان ایالت محل تولدش، به مدت ۱۸ ساعت بازداشت شد، وزارت امور خارجه هند به اتباع هندی که از طریق چین سفر می‌کنند، هشدار داد که احتیاط لازم را رعایت کنند و از مقامات چینی خواست اطمینان دهند که هندی‌ها مورد هدف گزینشی، بازداشت خودسرانه یا آزار و اذیت قرار نخواهند گرفت. چین ادعای مالکیت آرناچال پرادش را دارد و آن را «تبت جنوبی» می‌نامد. مقامات چینی به این شهروند هندی گفتند که گذرنامه‌اش نامعتبر است و او چینی است، نه هندی.

از زمان حمله چین به این ایالت که منجر به جنگ ۱۹۶۲ شد، آرناچال پرادش منبع دائمی تنش‌های دوجانبه چین و هند بوده است. وزارت امور خارجه هند بعد از رویداد اخیر تأکید کرد که آرناچال پرادش «بخشی جدایی‌ناپذیر» از هند است و انکار طرف چینی این واقعیت انکارناپذیر را تغییر نخواهد داد. هند و چین در اکتبر ۲۰۲۴ قراردادی را برای از سرگیری گشت‌های مرزی در منطقه‌ای که در سال ۲۰۲۰ درگیری مرگباری رخ داده بود امضا کردند. این توافق، اقدامی اعتمادساز بود که مجموعه‌ای از اقدامات آشتی‌جویانه را آغاز کرد.

نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند، در ماه اوت به چین سفر کرد تا در یک اجلاس منطقه‌ای شرکت و با شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، ملاقات کند. احتمالاً توافق مرزی قبلی فضای دیپلماتیک و سیاسی لازم برای انجام این سفر را فراهم کرده بود. اما تنش‌های فزاینده دهلی با دولت ترامپ انگیزه بیشتری برای انجام این سفر به مودی داد. سیاست‌های اخیر واشنگتن نیز انگیزه قوی فراهم کرد تا دهلی گسترش مشارکت تجاری با پکن را بررسی کند.

در ماه اکتبر، پروازهای مستقیم بین هند و چین پس از یک تعلیق پنج ساله از سر گرفته شد. سرکنسول چین در کلکته نیز اخیراً در سرمقاله‌ای برای روزنامه «ایندین اکسپرس» درباره پتانسیل همکاری دوجانبه نوشت. هند و چین در برخی مسائل، از جمله تهدید تروریسم و حمایت از نظم بین‌المللی چندقطبی، اتفاق نظر دارند. هر دو عضو سازمان‌هایی مانند بریکس و شانگهای هستند که هدفشان مقابله با غرب است.

اما در نهایت، آنها رقیبند، قادر به آشتی کامل نیستند و تمایلی هم به آن ندارند. دو کشور یک مرز ناهموار ۲۱۰۰ مایلی مشترک دارند که در امتداد آن، پنجاه هزار مایل مربع یعنی منطقه‌ای تقریباً در ابعاد یونان مورد مناقشه است. در برهه‌ای که روابط هند و پاکستان پر تنش‌تر از دهه‌های گذشته است، چین اتحاد عمیقی با پاکستان ایجاد کرده است. در عین حال، هند نیز میزبان دالایی لاما، رهبر معنوی تبت است که چین او را یک جدایی‌طلب خطرناک می‌داند. هند همچنین در حال تعمیق روابط با تایوان است که پکن آن را یک استان یاغی می‌خواند.

در عین حال دهلی‌نو از تصمیم قبلی خود برای کاهش محدودیت‌های سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جدید چین در هند که پس از درگیری مرزی سال ۲۰۲۰ متوقف شده بود، عقب‌نشینی کرده است. وزیر بازرگانی هند در ماه آوریل اظهار کرد که این آزادسازی اقتصادی رخ نمی‌دهد. اگرچه بحث‌هایی در مورد یک مشارکت تجاری قوی وجود دارد، اما تنش‌ها، به‌ویژه در مورد خدمات مالی، فناوری مالی و داروسازی چین به دلیل نگرانی‌های مربوط به امنیت داده‌ها، همچنان پابرجاست. این امر منجر به وضع قوانین امنیتی سختگیرانه برای فناوری چینی در بازار دوربین‌های مداربسته شده است. با وجود این مسائل، فناوری مصرفی چینی همچنان در هند رواج دارد؛ به طوری که از ۱۰ برند برتر گوشی‌های هوشمند، هشت برند چینی هستند و فعالیت تولیدکننده خودروهای برقی BYD در هند به سرعت در حال گسترش است. رویکرد هند در روابطش با چین نباید به عنوان آشتی تعبیر شود. با وجود یک سال تعاملات نسبتاً صمیمانه، هند همچنان چین را به عنوان یک رقیب می‌بیند و توافق‌های اخیر با کانادا و استرالیا برای مقابله با نفوذ چین در فناوری گواه آن است. هند همچنین به مشارکت چهارجانبه با آمریکا، ژاپن و استرالیا، با هدف مقابله با چین در ایندوپاسیفیک متعهد است و برای مقابله با تجاوز چین، به کشورهای منطقه سلاح عرضه کرده است.

آیا آتش‌بس در غزه برقرار خواهد ماند؟ بدر عبدالعاطی، وزیر امور خارجه مصر، در مصاحبه‌ای با اشپیکل خوش‌بینی محتاطانه‌ای در این خصوص ابراز می‌کند. او می‌گوید حماس باید خلع سلاح شود و غرب باید برای بازسازی غزه، اقدامات بیشتری انجام دهد. بدر احمد محمد عبدالعاطی، ۵۹ ساله، از ژوئیه ۲۰۲۴ وزیر امور خارجه مصر بوده است. او دارای مدرک علوم سیاسی است و سابقه‌ای طولانی به عنوان دیپلمات دارد. عبدالعاطی زمانی سفیر مصر در آلمان بود و همچنین ریاست بخش امور فلسطین در وزارت امور خارجه را بر عهده داشت.

▲ **آقای عبدالعاطی، توافق صلح غزه دائماً نقض می‌شود و در آستانه شکست است. آیا طرح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده، شانس‌ی برای موفقیت دارد؟**

ما چاره‌ای نداریم جز اینکه برای موفقیتش تلاش کنیم. زیرا هر گزینه دیگری غیر از صلح، نتیجه‌اش ویرانی، کشتار و گرسنگی بیشتر مردم غیرنظامی خواهد بود. ما دو سال است که شاهد این وضعیت هستیم؛ آن هم بدون هیچ‌گونه مداخله مؤثری از سوی جامعه بین‌المللی. اکنون هدف ما تثبیت آتش‌بس در غزه است. دیگر به شکست فکر نمی‌کنیم. به همین دلیل است که ما باید از هیچ تلاشی دریغ نکنیم و هیچ زمانی را از دست ندهیم، بلکه باید تمام تلاش خود را برای اطمینان از اجرای طرح صلح ترامپ و قطعنامه شورای امنیت در عمل انجام دهیم.

▲ **این طرح ۲۰ ماده‌ای تا حد زیادی توسط داماد ترامپ و استیو ویتکاف، سرمایه‌گذار املاک و مستغلات نیویورک، تهیه شده است. آیا ژئوپلیتیک به بهانه‌ای برای تجارت ثروتمندان تبدیل شده است؟**

باید بسیار صادق باشیم. بدون نقش آفرینی آمریکایی‌ها، دستیابی به آتش‌بس در غزه غیرممکن بود. تعهد رئیس‌جمهور ترامپ و دولت ایالات متحده به آتش‌بس در غزه بسیار مهم است، حتی برای حفظ آتش‌بس و پیشبرد تحویل کمک‌های بشردوستانه به غزه نیز حیاتی است.

▲ **چه کسی می‌تواند نیروهای امنیتی را در غزه مستقر کند تا مسئول خلع سلاح حماس نیز باشند؟**

این وظیفه اصلی افسران پلیس فلسطین خواهد بود. همین الان که ما داریم صحبت می‌کنیم، مصر در حال آموزش حدود ۵۰۰ فلسطینی است تا آماده پذیرش مسئولیت در غزه شوند. ما در حال حاضر با آلمانی‌ها و دیگر کشورهای اروپایی، و دیگران، برای ارائه آموزش‌های بیشتر به فلسطینی‌ها همکاری می‌کنیم. اگر در آموزش آنها موفق شویم، می‌توانیم ۱۰۰۰ فلسطینی را در غزه مستقر کنیم که مسئول امنیت و اجرای قانون خواهند بود.

▲ **در حال حاضر، حماس هنوز کنترل نوار غزه را در دست دارد. آیا این گروه اصلاً آماده توافق برای خلع سلاح شدن هست؟**

تعهداتی از سوی هر دو طرف وجود دارد و این همان چیزی است که مرحله دوم آتش‌بس غزه به آن می‌پردازد. ما باید گام به گام پیش برویم و مهمتر از همه، ما به تعهد ایالات متحده و به‌ویژه نقش آفرینی خود دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا نیاز داریم. رویکردهای مختلفی در مورد چگونگی اجرای خلع سلاح به طور مشخص وجود دارد.

▲ **چهره‌ویکردهایی؟**

ما مدل ایرلند شمالی را داریم که بسیار موفق بوده است. ما به یک سازمان فراگیر فلسطینی با غربی-اسلامی برای نظارت و هماهنگی خلع سلاح حماس نیاز داریم. این امر همه گروه‌های مسلح را تحت یک مرجع قانونی واحد قرار می‌دهد تا یک کمیته اداری فلسطینی بتواند کار خود را آغاز کند و به نیازهای اساسی فلسطینیان در غزه رسیدگی کند.

▲ **اولاً، حماس خواستار یک نقشه راه روشن برای تشکیل یک کشور فلسطینی است. آیا این روند به بن‌بست رسیده است؟**

ما به بن‌بست نرسیده‌ایم. ما در مرحله اول را اجرا کرده‌ایم، بنابراین اکنون اجازه دهید روی مره دوم تمرکز کنیم. پس از تکمیل مرحله دوم، طبیعتاً کار ما شتاب بیشتری خواهد داشت. ما باید به فلسطینیان امید بدهیم و هدف نهایی، تحقق یک کشور فلسطینی

DER SPIEGEL

ما به یک سازمان فراگیر فلسطینی با غربی-اسلامی برای نظارت و هماهنگی خلع سلاح حماس نیاز داریم. این امر همه گروه‌های مسلح را تحت یک مرجع قانونی واحد قرار می‌دهد تا یک کمیته اداری فلسطینی بتواند کار خود را آغاز کند و به نیازهای اساسی فلسطینیان در غزه رسیدگی کند

عکس: DER SPIEGEL

نگاه دیپلمات

بدر عبدالعالی وزیر خارجه مصر در گفت‌وگو با اشپیکل

به آتش‌بس غزه خوش

خواهد بود.

▲ **مرحله دوم آتش‌بس در غزه خواستار استقرار یک نیروی تثبیت‌کننده بین‌المللی برای تضمین امنیت در غزه است و در نتیجه شرایط لازم برای گذار سیاسی را ایجاد می‌کند. چه کسی رهبری این گروه را بر عهده خواهد گرفت؟**

نیروی تثبیت‌کننده در درجه اول بر آتش‌بس نظارت خواهد کرد، مرزهای خارجی را ایمن می‌کند و عملکرد گذرگاه‌های مرزی را تضمین می‌کند.

▲ **آیا رقابتی بین کشورهای عربی در مورد اینکه چه کسی رهبری این نیرو را بر عهده خواهد گرفت، وجود دارد؟**

خیر. هر کسی که بخواهد مشارکت کند، مورد استقبال قرار می‌گیرد.

▲ **مصر ارتش قدرتمندی دارد و مطمئناً علاقه زیادی به رهبری این نیرو خواهد داشت، اینطور نیست؟**

این موضوع در حال حاضر هنوز در مرحله هماهنگی با ایالات متحده است. ابتدا باید مأموریت این نیرو تعریف شود، سپس مشخص خواهیم کرد که کدام کشورها سرباز فراهم خواهند کرد و ساختارهای فرماندهی و کنترل چگونه خواهند بود.

▲ **مستمان فرا رسیده است و مردم غزه در آوارها و ویرانه‌ها زندگی می‌کنند. چه کسی قرار است هزینه طرح بازسازی غزه را بپردازد؟ از آلمان چه انتظاری دارید؟**

ما در حال حاضر مشغول رایزنی‌های فشرده با تمام شرکای منطقه‌ای و بین‌المللی هستیم. ما با اتحادیه اروپا، آلمان، فرانسه، اسپانیا، ایتالیا، کشورهای خلیج فارس، سایر کشورهای عربی، ژاپن و سایر شرکاهماهنگی می‌کنیم. قرار است بازسازی توسط کل جامعه بین‌المللی تأمین مالی شود.

▲ **نصوری می‌شود بیش از ۱۰۰ هزار نفر در غزه کشته شده‌اند**

که بسیاری از آنها زن و کودک بودند. امید به زندگی در میان مردم غزه تقریباً به نصف کاهش یافته است. چرا مصر همچنان پناهندگان غزه را نمی‌پذیرد؟

اگر اسرائیلی‌ها مردم را از سرزمین خود بیرون کنند، اجازه بازگشت به آنها را نخواهند داد. این یک خیابان یک‌طرفه و پایان مسئله فلسطین خواهد بود. ویران‌شهر، به معنای «سرزمینی بدون مردم» به واقعیت تبدیل خواهد شد. ما باید برای فلسطینیان غزه فراهم کنیم و غزه را در اسرع وقت بازسازی کنیم تا مشکل حل شود.

▲ **ترامپ ماهه مصر و اردن را برای پذیرش فلسطینی‌های غزه تحت فشار قرار داد. دولت شما چگونه توانسته مقاومت کند؟**

مصر مهم‌ترین قدرت منطقه‌ای در خاورمیانه است و هرگز در بی‌عدالتی‌ها علیه فلسطینی‌ها مشارکت نخواهد کرد. ما پیشنهادهای زیادی از جمله مشوق‌های اقتصادی را رد کرده‌ایم، زیرا این یک اصل برای ما است.

▲ **در طول جنگ غزه، شما یک قرارداد گازی چند میلیارد دلاری با اسرائیل امضا کردید. این اقدامی بود که انتقادات زیادی را به همراه داشت.**

این موضوعی بین شرکت‌های خصوصی است. دولت نمی‌تواند مداخله کند. علاوه بر این، این قرارداد هنوز حتی نهایی نشده است. ▲ **شما تازه از اسلام‌آباد برگشته‌اید. آیا همکاری امنیتی نزدیک‌تر شما با پاکستان و ترکیه نتیجه مستقیم جنگ غزه و جانبداری آشکار ایالات متحده از اسرائیل است؟**

ما با ایالات متحده رابطه استراتژیک داریم و ۴۰ سال است که از نزدیک با آنها همکاری می‌کنیم و به همکاری با آنها برای یافتن راه‌حلی مسالمت‌آمیز برای مسئله فلسطین ادامه خواهیم داد. در عین حال، ما اصل توازن استراتژیک در روابط را اعمال می‌کنیم؛ ما

نگاه حقوق‌دان

تمامیت ارضی دولت‌ها ممنوع است و در نتیجه، الحاق قهری غیرقانونی شناخته می‌شود. این اصل جزو حقوق بین‌الملل عرفی و حتی یک قاعده آمره (Jus cogens) است که هیچ استثنایی ندارد. این منع در اسناد مهمی مانند قطعنامه‌های ۲۴۲ و ۶۶۲ شورای امنیت، قطعنامه ۲۶۲۵ مجمع عمومی و سند نهایی هلسینکی نیز تأیید و تکرار شده است. امروزه به جز چند دولت، تقریباً تمامی جامعه بین‌الملل الحاق را غیرقانونی می‌دانند. این اجماع به وضوح در واکنش به الحاق کریمه توسط روسیه در ۲۰۱۴ و اقدامات مشابه در اوکراین در ۲۰۲۲ مشاهده شد، که با محکومیت گسترده در سازمان ملل و تصویب قطعنامه‌های محکوم‌کننده همراه بود. بحث‌ها در مورد الحاق احتمالی بخش‌هایی از کرانه باختری توسط اسرائیل جدید نیست. بنیامین نتانیاهو در کمپین‌های انتخاباتی گذشته گفته بود که برای جلب نظر اسرائیلی‌های راست‌گرا، بخش‌هایی از کرانه باختری را الحاق خواهد کرد. این اظهارات معمولاً منجر به محکومیت شدید بین‌المللی شده، زیرا الحاق اقدامی غیرقانونی است. گوتش در سال ۲۰۲۰ گفت که تهدید اسرائیل به الحاق کرانه باختری، در صورت اجرا، «جدی‌ترین نقض حقوق بین‌الملل خواهد بود.» او اامسل نیز در اظهارات مشابهی گفته است که «الحاق غیرقانونی است» و «الحاق خرنده کرانه باختری اشغالی غیرقانونی است؛» زیرا بحث درباره الحاق کرانه باختری در

خطر الحاق کرانه باختری

اگر اسرائیل دست به این اقدام بزند، اصول اساسی قوانین بین‌الملل را نقض کرده است

است. اگر اسرائیل چنین اقدامی انجام دهد، کلیه کشورها موظفند آن را به رسمیت نشناسند و به آن کمک نکنند. به رسمیت شناختن یا کمک به الحاق، نه تنها نقض حقوق بین‌الملل است، بلکه این قانون بنیادین را تضعیف می‌کند و خطر اقدامات مشابه را در سایر نقاط جهان افزایش می‌دهد. الحاق به معنای تحصیل قهری قلمرو یک دولت یا نهاد دیگر توسط دولتی دیگر است و با روش‌های مسالمت‌آمیز کسب سرزمین تفاوت دارد. اگرچه در گذشته (پیش از جنگ جهانی اول) الحاق از طریق جنگ مجاز بود، اما پس از دو جنگ جهانی، قوانین بین‌المللی به شدت تغییر کرد. میثاق جامعه ملل و سپس منشور ملل متحد با هدف تأمین صلح و امنیت جهانی، استفاده از زور و تجاوز را محدود کردند.

بر اساس ماده (۴) منشور ملل متحد، تهدید یا استفاده از زور علیه

الیس بیکر

کارشناس ارشد حقوق بین‌الملل

در اواخر اکتبر، کنست اسرائیل از دو طرح اولیه برای الحاق کرانه باختری (یکی برای تمام شهرک‌ها و دیگری برای شهرک معاله آدومیم) حمایت کرد. اگرچه این طرح‌ها هنوز تا قانونی شدن راه درازی در پیش دارند، اما این امر نشان‌دهنده افزایش حمایت سیاسی در اسرائیل برای الحاق است. این در حالی است که هرگونه پیشنهاد الحاق (مانند الحاق کریمه توسط روسیه) تحت حقوق بین‌الملل به طور مطلق و بدون استثنا غیرقانونی